

Przedpłata
wraz
z przesyłką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy ulicy
Hetmańskiej
l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 10.

Dnia 22. maja 1893.

XX. rocznik.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Teofil Merunowicz.**

Treść: W sprawie organizacyi handlu solą. — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc kwiecień 1893. — Sprawozdania z lustracyi Towarzystw związkowych. — Ruch stowarzyszeń. — Nekrologia. — Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1892.

W sprawie organizacyi handlu solą.

Wydział krajowy wydał p. d. 25. kwietnia 1893 l. 20.582 następującą instrukcyę dla zastępców do sprzedaży soli, która to organizacya ma wejść w życie z dniem 1. lipca b. r.

Art. 1. Zastępcą Wydziału krajowego do sprzedaży soli może być każda pełnoletnia i własnowolna osoba, z wyjątkiem tych, które za zbrodnię lub przestępstwo popełnione z chęci zysku, karane były.

Wydział krajowy może także zamianować zastępcą osobę moralną, instytucyę, korporacyę, spółkę i t. p.

Wrazie zamianowania kilku osób wspólnie zastępcami Wydziału krajowego do sprzedaży soli, będą osoby te za wszelkie postanowienia, zawarte w niniejszej instrukcyi, jako też za wykonanie wszelkich przez Wydział krajowy wydanych rozporządzeń, dotyczących sprzedaży soli do niepodzielnej ręki, odpowiedzialni.

Art. 2. Obowiązki, które zastępca do sprzedaży soli według postanowień niniejszej instrukcyi wykonywać będzie, są następujące:

a) sprzedawać sól tak w głównym składzie jak i filiach po cenach stałych, przez Wydział krajowy oznaczonych;

b) starać się o to, aby w okręgu jego soli nigdy nie zabrakło;

c) utrzymywać odpowiedni lokal na skład i sprzedaż;

d) kosztą, ze sprzedażą soli połączone a to tak w głównym składzie jak i filiach pokrywać z przyznanej mu przez Wydział krajowy prowizyi.

Art. 3. Lokal głównego składu i sprzedaży soli powinien się znajdować ile możności w centrum danej miejscowości.

Każdy z zastępców obowiązany będzie na dni 14 przed rozpoczęciem sprzedaży podać Wydziałowi krajowemu pisemnie do wiadomości liczbę konskrypcyjną domu, w którym lokal głównego składu i sprzedaży mieścić się będzie.

Lokal, przeznaczony na główny skład i sprzedaż ma być suchy i nie wolno utrzymywać w nim takich przedmiotów, któreby swym zapachem lub innemi własnościami szkodliwie oddziaływały na sól, np. nie wolno w tym lokalu utrzymywać oleju mineralnego, skór bydlęcych, szmat i t. p.

Lokalu tego nie wolno zastępcy bez poprzedniego zezwolenia Wydziału krajowego zmieniać.

Art. 4. Na lokalu głównego składu i sprzedaży soli ma być umieszczoną tablica z napisem: „Krajowa sprzedaż soli -- cena za topkę... groszy (centów)“.

Tablicę z takim napisem otrzyma zastępca sprzedaży od Wydziału krajowego, za zwrotem kosztów.

W razie potrzeby ma Wydział krajowy prawo nałożyć na zastępcę do sprzedaży obowiązek utrzymywania filij do sprzedaży soli, w miejscowości głównego składu, jakoteż w okręgu do tego składu należącym, a zastępca obowiązany będzie na każdej filii umieścić również tablicę z napisem.

Art. 5. Zastępca ma sprzedawać sól konsumentom i drobnym handlarzom, przyczem uważać należy na zaspokojenie w pierwszym rzędzie w okręgu dla niego oznaczonym potrzeb konsumentów; dopiero w dalszym rzędzie może zastępca sprzedawać drobnym handlarzom, i to w ilościach, ile możności małych, w celu obdzielenia jak największej liczby drobnych handlarzy.

Sprzedaż soli z głównego składu nie będzie ograniczoną na samą miejscowość tego składu, lecz

obejmie okręg, który osobnem rozporządzeniem Wydziału krajowego oznaczonym zostanie.

Również drogą rozporządzenia oznaczonem zostanie minimum rocznego zapotrzebowania soli dla głównego składu, czem jednak sprzedaż nie ma być tak ograniczoną, aby w razie potrzeby nie można i większej ilości zamówić.

W głównym składzie ma się znajdować zawsze zapas soli w dostatecznej ilości, którą dla pojedynczych składów Wydział krajowy osobno oznaczy.

Samo przez się rozumie się, że wobec zasady, wypowiedzianej w ustawie o cłach i monopolach z roku 1835 wolno zastępcy sprzedawać sól konsumentom i handlarzom nie zamieszkałym w jednej z miejscowości do okręgu jego należących, tak samo wolno konsumentom lub handlarzom z okręgu pewnego składu nabywać sól gdzieindziej.

Art. 6. Każdą posyłkę soli należy zamawiać w Wydziale krajowym, a to w następujący sposób:

Zastępca otrzyma od Wydziału krajowego książeczkę, w której każda kartka składać się będzie z trzech części, a mianowicie z zamówienia, potwierdzenia i juksty, przyczem obejmować będzie 60 kartek.

Każda kartka książeczki zamówień jest numerowaną liczbami porządkowymi w ten sposób, że ta sama cyfra każdej kartki znajduje się na zamówieniu, potwierdzeniu i jukście.

Zamówienia należy zawsze skutecznieć wedle liczb porządkowych; gdyby zaś która kartka zepsuła się, należy zamówienie i potwierdzenie odbioru odłączyć i odesłać do Wydziału krajowego.

Odpowiednio do ilości kartek w książeczce otrzyma zastępca także odpowiednią ilość kopert adresowanych do Wydziału krajowego, które służyć mają do ekspedycji zamówień i posyłek pieniędzy.

Zamawiając sól, należy na części kartki, oznaczonej „zamówienie“ wypełnić cyframi i literami ilość zamówionych topek, tudzież wysokość równocześnie wysłanej kwoty pieniężnej, i zaopatrzyć zamówienie własnoręcznym podpisem.

Skrobanie i poprawianie cyfer lub liter jest niedozwolone. W razie zaś pomyłki, należy odnośną kartkę z zamówieniem i potwierdzeniem odłączyć, i odesłać te dwie części kartki przy najbliższym zamówieniu do Wydziału krajowego, a jukstę przekreślić.

Każde zamówienie na sól ma być wysłane tylko w kowercie, dostarczonej zastępcy przez Wydział krajowy, a razem z zamówieniem ma być nadesłana przypadająca kwota obliczona w ten sposób, że z ceny sprzedaży, przez Wydział krajowy wyznaczonej, potrąconą będzie tylko umówiona prowizya dla zastępcy.

Sól ma być zamawianą przynajmniej 3 razy w miesiącu, przyczem jak najściślej obowiązany będzie zastępca przestrzegać, by zamówienia wysyłał w czas, tak, aby w głównym składzie tegoż nie okazał się nigdy brak soli.

Zamówiona sól dostawioną będzie zastępcy do miejscowości składu, względnie ostatniej stacji kolejowej.

Zauważa się, że przy dostawie soli koleją od dnia zamówienia do dnia dostawy na miejsce głównego składu potrzeba 10 dni czasu, przy dostawie zaś kołami najwyżej 6 dni.

Posyłki soli, wysyłane koleją, będą zawsze adresowane pod nazwiskiem zastępcy do sprzedaży, obowiązkiem zaś tegoż będzie posyłkę odebrać bezzwłocznie po doręczeniu przez stację kolejową zawiadomienia o jej nadejściu.

W razie zaliczenia przez zarząd kolejowy czynszu składowego, lub też innych należitości, oprócz należitości przewozowej obowiązany będzie zastępca uiścić takowe z własnych funduszków.

Obowiązkiem zastępcy jest sprowadzać sól tylko za pośrednictwem Wydziału krajowego, w przeciwnym bowiem razie bezzwłocznie od zastępstwa wykluczonym będzie.

Po nadejściu każdej zamówionej partii soli obowiązany będzie zastępca zaraz przy najbliższym zamówieniu po odbiorze soli, nadesłać wraz z tem zamówieniem potwierdzenie, że zamówioną sól odebrał. Gdyby jednak przed zamówieniem nowej partii soli, zamówiona poprzednio sól — co się tylko wyjątkowo zdarzyć może — jeszcze nie została dostawioną, w takim razie potwierdzenie odnośne przy następnem zamówieniu obowiązany będzie zastępca nadesłać Wydziałowi krajowemu.

Równocześnie z potwierdzeniem, obowiązany będzie zastępca nadesłać także list przewozowy przy posyłkach, dostawianych koleją.

Oprócz zamówień szczegółowych, obowiązany będzie zastępca do wnoszenia każdego miesiąca zawiadomienia, ile w przybliżeniu topek (klgr.) potrzebować będzie w danym miesiącu. Zawiadomienia takie mają być wnoszone na druku, dostarczonym zastępcy przez Wydział krajowy, a to w ostatnich dniach przedostatniego miesiąca, np. zawiadomienie na miesiąc sierpień, ma być wniesione z końcem czerwca.

Art. 7. Gdyby w czasie przewozu koleją pojedyncze topki soli znacznie uszkodzone zostały np. były pęknięte, pokruszone, obowiązkiem zastępcy będzie do dni trzech licząc od dnia odbioru soli donieść o tem Wydziałowi krajowemu, i szczegółowo podać, ile topek, i w jakim stopniu zostało uszkodzonych.

Przy odbiorze soli transportowej kołowo, należy bezzwłocznie w obecności woźnicy zbadać, czy pojedyncze topki nie są uszkodzone, a w razie twierdzącym, należy tego samego dnia, w którym sól odebrano, donieść o tem Wydziałowi krajowemu.

Doniesienie ma być wniesione na przepisany druk.

Wydział krajowy, o ile możliwem to będzie, zbada, z czyjej winy uszkodzenie nastąpiło, i odpowiednio do wyniku dochodzenia zarządzi, co wypadnie.

W razie wniesienia doniesienia po terminie wyżej oznaczonym, nie ma zastępcy prawa do żądania jakiegokolwiek bądź odszkodowania.

Art. 8. Środki, służące do opakowania, jak worki, skrzynki i t. p. dostarcza spedytor, które też pozostają jego własnością, obowiązkiem zaś zastępcy do sprzedaży jest, zwrócić te środki własnym kosztem do stacyi nadawczej t. j. tej, z której sól odbierać będzie.

Art. 9. Jeżeli miejsce głównego składu i sprzedaży soli oddalonym będzie od najbliższej stacyi kolejowej niżej 3 kilometrów, obowiązany będzie zastępca ponieść koszt dowozu soli ze stacyi kolejowej do głównego składu z własnych funduszy t. j. pokryć je z prowizyi; przy oddaleniu zaś trzech, lub też powyżej trzech kilometrów, otrzyma odpowiednie wynagrodzenie w wysokości prowizyi, jeżeli własnymi podwodami sól ze stacyi kolejowej do miejsca składu sprowadzać będzie.

Uwzględnienie to oznaczonym zostanie w odrębnem rozporządzeniu Wydziału krajowego.

Art. 10. Sól sprzedawać można całemi topkami, po pół topki, i po $\frac{1}{5}$ części, zaś w stanie zmielonym nie wolno będzie sprzedawać soli.

Ze względu na różnicę w kosztach dowozu soli z pojedynczych salin do składów, cena soli nie może być we wszystkich składach jednolitą, lecz dla pojedynczych składów osobnemi rozporządzeniami Wydziału krajowego oznaczoną zostanie.

Wagi pojedynczych topek nie wolno zmniejszać przez obcinanie, ocieranie jednej topki o drugą, ani też w jakikolwiek inny sposób, a to pod karą bezzwłocznego odebrania zastępstwa.

Oznaczoną cenę wolno pobierać tak od konsumentów, jak i handlarzy i kupców; wyżej oznaczonej ceny bezwarunkowo ani żądać, ani też pobierać nie wolno.

Tak samo więcej od oznaczonej ceny nie wolno będzie pobierać za pół topki lub $\frac{1}{5}$ część topki.

Zauważa się, że pół topki ma mieć najmniej 470 do 500 gramów, a $\frac{1}{5}$ część topki 185 do 200 gramów wagi.

Art. 11. Lokal głównego składu i sprzedaży soli ma być otwarty codziennie, nie wyłączając niedziel

i świąt — w porze od 1. kwietnia do 31. października, od godziny 6-ej rano do 9-ej wieczór — a w porze od dnia 1. listopada do 31. marca, od 7-ej rano do 9-ej wieczór.

W niedzielę od godziny 12 w południe lokal może być zamknięty.

Art. 12. W razie niedopełnienia jednego z postanowień, zawartych w niniejszej instrukcyi, nałoży Wydział krajowy grzywny, a mianowicie:

a) w razie samowolnej zmiany lokalu — grzywna od 5 zł (10 koron) do 10 zł. (20 koron);

b) w razie nie umieszczenia, chociażby przez najkrótszy przeciąg czasów tablicy z napisem „Krajowa sprzedaż soli — cena za topkę centów (groszy)...“, ulegnie zastępca grzywnie od 10 zł. (20 koron) do 20 zł. (40 koron);

c) w razie skonstatowania braku soli z winy zastępcy, chociażby przez najkrótszy czas, nałożoną będzie grzywna od 10 zł. (20 koron) do 20 zł. (40 koron);

d) w razie pobrania, a nawet żądania od kupujących wyższych cen od oznaczonych w art. 8-ym niniejszej instrukcyi — grzywna od 50 zł. (100 koron) do 100 zł. (200 koron);

e) w razie gdyby zbadano, że lokal sprzedaży nie był otwarty w godzinach w art. 9-ym niniejszej instrukcyi oznaczonych — grzywna od 5 zł. (10 koron) do 10 zł. (20 koron).

Art. 13. Na zabezpieczenie dopełnienia obowiązków, instrukcyą niniejszą wskazanych, złoży zastępca do sprzedaży odpowiednią kaucyę w efektach, którym przyznano pupilarne bezpieczeństwo.

Kaucya ma być złożoną w kasie krajowej Wydziału krajowego na dni 14 przed rozpoczęciem zastępstwa sprzedaży soli.

Zwrot kaucyi nastąpi po upływie czasu, na który zastępcy udzielonem zostanie upoważnienie do sprzedaży soli, a to najdalej w trzy miesiące po upływie tego czasu pod warunkiem, że wszelkie rachunki pomiędzy Wydziałem krajowym a zastępcą wyrównane zostaną.

Art. 14. Wydziałowi krajowemu służy prawo w razie przekonania się, że zastępca prowadzi sprzedaż nie z korzyścią dla konsumentów, lub też w razie kilkakrotnego, co najmniej 3-krotnego ukarania, do odebrania upoważnienia na zastępstwo, za poprzedniem jednomiesięcznem wypowiedzeniem.

Art. 15. W razie cofnięcia upoważnienia udzielonego przez Ministerstwo skarbu Wydziałowi krajowemu, traci swą moc upoważnienie udzielone do zastępstwa przy sprzedaży, przyczem ustanowiony zastępca żadnego prawa mieć nie może do roszczenia sobie od Wydziału krajowego jakiegokolwiek odszkodowania.

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. majst.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności								Pożyczki zaciągnięte								Saldo rachunku Banku krajowego	
	zł.	ct.	Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		zł.	ct.
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
Bełzie	19297	11	36525	69	1765	50	1380	55	36910	64	9150	.	5900	.	4400	.	10650	.	.	.
Białej St. poz. i osz. Wz. p.	25649	71	75710	21	5387	74	4817	23	76280	72	30735	.	4250	.	6500	.	28485	.	.	.
Bochni	20144	21	23776	58	327	40	760	.	23343	88	30719	46	9095	97	8350	.	31465	43	.	.
Boleszowcach B. z	4162	38	5307	89	263	.	250	.	5320	89	5512	50	1675	.	700	.	6487	50	.	.
Brodach T. han. i kr.	11196	15	11426	73	1187	61	1520	.	11094	17	3230	.	.	.	750	.	2480	.	.	.
Brzozowie Pow. Tow. zal.	17049	12	115729	33	6618	65	4569	41	117778	57	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Cieszanowie	20229	58	77364	83	2617	50	230	77	79751	56	26500	.	6100	.	6800	.	25800	.	1063	85
Czortkowie	5881	09	11789	18	1257	38	600	.	12446	56	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dąbrowej	85241	33	155908	46	4743	11	4670	75	155980	82	73567	76	15611	48	13777	46	75401	78	.	.
Dobczycach St. poz. i oszcz.	5675	10	17142	16	25	.	75	.	17092	16	13050	.	5475	.	5650	.	12875	.	.	.
Dobromilu	32412	63	36047	80	1164	67	321	21	36891	26	4000	.	.	.	.	.	4000	.	1962	85
Dubiecku	11868	26	42643	95	6430	.	400	68	48673	27	5670	.	.	.	4548	.	1122	.	.	.
Dukli	8429	77	14462	99	5166	.	220	19	19408	80	6094	.	200	.	250	.	6044	.	1000	.
Dynowie	5343	92	31100	34	800	27	50	.	31850	61	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Glinianach	79708	71	95203	86	4195	02	4452	36	94946	52	49870	61	18278	66	20941	22	47208	05	904	29
Głogowie Pow. Tow. zal.	32379	32	111288	62	5925	55	2945	94	114268	23	12700	.	.	.	800	.	11900	.	.	.
Gorlicach	112334	70	334362	90	26164	25	21734	36	338792	79	332038	63	241941	41	214532	54	359447	50	.	.
Grybowie	25415	11	103525	14	669	46	2029	41	102165	19	12600	.	.	.	.	.	12600	.	.	.
Gwoźdzu Tow. kr. i oszcz.	16252	69	61719	42	3727	05	1445	.	6400	47	26014	.	6017	62	780	.	31251	62	.	.
Jaśle	67828	09	194692	91	5324	81	9346	23	190671	49	60844	.	22475	33	19514	.	63805	.	962	99
Jaryczowie n. K. z.	5581	64	687	49	52	.	.	.	739	49	3770	.	5045	75	4985	75	3830	.	.	.
Jaworowie	35236	21	103069	61	6157	91	4290	56	104936	96	37200	.	4300	.	5000	.	36500	.	47	59
Kańsuzu	25598	22	31074	53	1076	78	1473	67	30677	64	23900	.	6000	.	6400	.	23500	.	.	.
Kańczudze K. z.	3374	21	2038	65	.	.	.	.	2038	65	3450	.	.	.	250	.	3200	.	.	.
Komarnie P. T. z.	33343	86	67879	43	3615	90	2510	73	68984	60	9850	.	2700	.	2900	.	9650	.	.	.
Kolbuszowej	20563	09	41673	28	2584	87	1768	37	42489	78	11750	.	3900	.	4600	.	11950	.	.	.
Kołomyi	43872	88	139877	.	10367	60	3594	52	146650	17	45873	.	10031	.	21939	.	33965	.	.	.
Krakowie	110112	80	253012	96	17614	55	17482	85	253144	66	138566	.	52144	.	50871	.	133839	.	.	.
Krynicy St. poz. i oszcz.	15992	33	51725	04	532	24	2073	37	50183	91	21165	.	6540	.	5395	.	22310	.	.	.
Kulikowie K. z.	10639	75	8981	01	254	.	532	54	8702	47	14500	.	2000	.	350	.	16150	.	.	.
Limanowej	61476	69	64924	69	3583	63	4666	20	63842	12	33424	56	10411	72	11123	99	32712	29	1937	22
Limanowej Tow. ochr. wł. z.	30425	96	.	.	.	.	.	.	.	.	57642	.	20495	.	20694	.	57443	.	.	.
Lisku	24141	43	114094	01	2651	76	1965	85	114779	92	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Lubaczowie St. z.	3509	50	4446	01	558	88	85	12	4920	42	4840	.	3300	.	1800	.	6430	.	.	.
Lubaczowie T. kr. miej.	27214	64	26834	46	3896	03	1877	81	28852	68	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Lwowie Pow. tow. z.	14787	18	30680	45	15845	49	7262	43	39263	51	18848	55	.	.	1700	.	17148	55	.	.
Makowie St. poz.	67984	54	115831	62	2149	75	634	23	117349	14	9000	.	.	.	2200	.	6800	.	.	.
Mościskach	33614	22	79140	59	2338	96	1910	45	79569	10	18855	.	4600	.	4676	.	18779	.	81	15
Nadwórnej K. z.	38320	01	25713	88	1175	70	1734	64	25154	94	19193	44	5863	75	7513	94	17543	25	2274	54
Obertynie Kasa zal. i oszcz.	1021	50	5000	.	1500	.	.	.	6500	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Oświęcimie T. oszcz. i poz.	50773	90	189804	33	10311	22	10398	36	189717	19	14000	.	5000	.	4000	.	15000	.	13	92
Pilźnie St. oszcz. i poz.	10739	46	41462	10	1472	72	2117	58	40817	24	4246	.	1291	.	645	.	4892	.	.	.
Podhajcach	22943	61	43647	98	2582	.	1505	63	44721	35	6600	.	.	.	200	.	6400	.	1033	92
Przemysłu St. b. d. h. i p.	40984	44	147656	33	20975	37	16759	23	151872	47	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Radziechowie	57605	22	148950	54	7037	55	4428	52	151559	57	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Radymnie K. z.	5228	82	8332	17	.	.	327	25	8004	92	4900	.	1100	.	1150	.	4850	.	.	.
Rozdole	5022	96	3979	37	.	.	37	.	3942	37	.	.	.	.	.	.	9020	.	.	.
Rudkach	19329	83	43905	48	3975	16	1531	83	46348	81	8100	.	.	.	1100	.	7000	.	.	.
Sędziszowie T. wz. k.	34105	88	68798	42	1400	60	983	51	69215	51	33605	.	11429	18	11644	18	33390	.	.	.
Sieniawie	21687	05	30641	43	425	.	391	33	30675	10	5000	.	.	.	.	.	5000	.	.	.

za miesiąc kwiecień 1893.

Stan czynny

Saldo odsetek	Reszta pożyczki stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założeń, rucho- mości i adm.		Reszta pożyczki stanu czynnego		Gotówka		
			Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca								
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.							
z końcem miesiąca				zł.		ct.		zł.		ct.		zł.		ct.			
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
513	46	838	68	63318	16	3225	76	4135	.	64227	40	480	65	2777	86	723	98
583	.	145	78	126499	85	8732	94	7594	.	125360	91	1211	73	3876	67	694	90
1341	83	896	93	68312	68	15233	45	16450	04	69529	27	688	02	6273	27	701	72
744	32	1354	11	14715	97	2827	72	3825	.	15713	25	756	87	1322	78	276	30
1802	03	233	30	25308	14	3640	37	3269	.	24936	77	1672	43	102	64	93	81
4932	85	2924	23	134948	78	12433	58	12651	60	135166	80	1138	45	3943	85	2435	67
1366	68	1610	77	110403	46	1946	01	2226	.	110683	45	1727	22	14560	49	2851	08
691	87	10	50	17279	46	1895	88	3043	.	18426	58	195	66	150	12	257	66
6200	19	7097	76	304350	35	12303	90	15202	37	307248	82	1867	38	17919	11	1099	43
.	.	.	.	32796	20	2638	53	2764	.	32921	67	851	43	1723	68	145	48
2095	32	644	14	71135	40	2084	35	2925	.	71976	05	572	40	2977	83	2479	92
2031	86	1165	61	59264	87	4854	54	7249	30	61659	63	1048	64	1191	57	961	16
925	20	.	.	28117	42	3830	28	10334	.	34621	14	723	35	9	73	453	55
835	25	159	14	33752	69	1221	72	3130	.	35660	97	675	31	1812	50	40	14
5426	62	11086	51	211748	92	37060	99	35515	20	210203	13	2710	48	26339	74	27	35
4341	89	76	35	144885	85	7524	50	10837	.	148198	35	1108	23	10396	67	3262	54
16589	80	9645	02	742931	52	242089	02	277626	23	778468	73	2905	23	50408	99	5026	86
980	47	.	.	139233	11	1454	97	2285	.	140063	14	485	62	589	43	22	58
3252	65	.	.	103168	57	17888	.	24941	64	110222	21	1619	01	24	93	2820	28
5383	46	19119	60	310503	.	28827	.	30289	.	311965	.	1733	34	32494	55	1577	74
365	05	300	37	9326	01	841	70	1069	.	9553	31	347	09	872	03	44	12
4252	91	2185	19	173547	97	17823	02	17892	.	173616	93	1617	34	6586	13	1338	44
.	.	1299	66	75174	93	4491	18	4219	.	74902	75	923	04	3782	39	497	10
269	15	219	97	5395	18	79	61	.	.	5315	57	16	07	3732	34	38	.
2583	05	1709	88	101302	50	4657	.	6010	.	102655	50	1294	65	12017	27	303	97
1982	21	1717	07	73726	38	8686	84	11164	.	76203	54	476	24	1068	86	53	51
1815	89	2318	84	208413	48	33825	57	29531	70	204119	61	4149	18	18810	70	1543	29
10491	03	12919	96	478368	12	132317	80	130634	.	476684	32	5488	92	24440	77	13887	44
1825	77	95	.	89015	57	4611	36	3593	25	87997	46	1013	70	625	51	770	34
.	.	736	96	30899	20	756	.	1540	.	31682	20	1240	35	2855	29	451	34
3012	73	2013	58	157471	28	24258	52	23736	70	156949	41	1426	11	5894	61	724	50
1096	60	1641	81	40937	66	6934	28	6542	30	40545	68	776	81	5682	35	43602	53
845	13	45	72	136235	92	2520	13	14308	44	150544	36	166	32	71	42	262	73
300	84	330	69	12644	42	412	80	1535	.	13766	62	390	43	17	33	1227	07
295	97	.	.	50375	59	1903	10	4460	.	52932	49	224	47	2035	60	1170	73
.	.	.	.	60496	50	1276	.	987	50	60208	.	512	.	10155	04	323	67
8682	34	217	30	174937	41	11223	42	14529	92	178243	91	2095	65	19422	35	1269	41
259	60	1575	03	116483	44	16193	06	17133	.	117423	38	1657	36	13709	95	1087	41
2444	26	3494	05	83372	16	27178	68	27215	20	83408	68	1413	19	3241	86	1167	32
230	39	.	.	5075	.	16	.	1410	.	6469	.	602	96	.	.	679	93
7908	25	7131	78	257576	82	7873	.	7061	.	256764	82	1008	22	5583	90	7188	10
1428	95	1025	22	56827	.	4601	.	4608	.	56834	.	528	89	1219	87	320	11
3668	12	1779	08	74238	11	3828	98	2830	.	73239	13	793	35	2597	13	3916	47
6854	98	10871	24	190503	30	46558	71	43367	88	187312	47	1509	70	8663	46	13097	50
4723	73	5180	64	185299	36	9085	43	10150	.	186363	93	1390	51	24970	16	6344	56
406	65	95	59	18072	82	2045	07	1460	.	17487	75	487	07	150	36	460	80
26	39	.	.	13948	32	83	09	.	.	13865	23	552	93	3546	89	46	66
.	.	1418	44	62826	54	3597	38	4962	.	64191	16	1079	19	7239	27	1587	46
2061	06	4554	17	136545	65	14645	54	14590	78	136490	89	960	42	3294	74	2580	57
1560	82	2224	59	54956	81	1187	97	1540	.	55308	34	503	36	3333	77	2002	09

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w		S t a n b i e r n y																				Saldo rachunku Banku krajowego	
		Wkładki oszczędności										Pożyczki zaciągnięte											
		Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. majat.) z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca					
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
Skafacie T. zal. i kr.	23498	20	12098	56	6352	.	2528	70	15921	86	22630	.	4500	.	9660	.	17470	.	2170	37			
Sokalu	33156	01	98445	75	2880	95	3287	38	98039	32	18000	.	.	.	.	.	18000	.	9749	81			
Stanisławowie B. zal	45928	77	116211	43	7704	22	8681	44	115234	21	62079	90	27475	50	26420	90	63134	50	.	.			
" T.wz.k.m.	38524	53	100509	25	24246	80	8567	22	116188	83	8217	.	2634	.	3731	.	7120	.	633	26			
Stryju	37050	77	68004	88	7648	.	3953	65	71699	23	3000	.	3000	.	3000	.	3000	.	.	.			
Szczercu T. k. z.	4825	50	4569	24	153	44	100	.	4622	68	6410	.	2020	.	2246	.	6184	.	707	75			
Tłumaczu St. kr.	14181	22	51149	12	3399	19	2251	72	51996	59	7700	.	5000	.	1000	.	11700	.	.	.			
Zakliczynie T.wz.kr.	2321	08	3167	38	207	59	196	61	3178	36	4938	.	1345	.	1628	.	4655	.	.	.			
Zbarażu	33933	73	50802	23	1154	29	1041	63	50914	89	13400	.	.	.	500	.	12900	.	1001	23			
Złoczowie	80257	01	197750	54	7380	05	8177	07	196953	52	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.			
Żółkwi	33456	29	48839	84	1547	.	15029	98	35356	86	40750	.	.	.	.	.	40750	.	.	.			

Art. 16. Wydział krajowy zastrzega sobie, że w razie uznania może wprowadzić zmiany poszczególnych przepisów; obowiązkiem zaś zastępcy będzie do nich się zastosować.

Sprawozdania z lustracyj Towarzystw związkowych.

Towarzystwo zaliczkowe w Belzie,

którego lustrację w dniu 18. marca b. r. przeprowadził sekretarz Związku, rozwija się coraz pomyślniej. Założone w r. 1880., mogło w ciągu trzynastu lat istnienia zebrać, odpowiednio do potrzeb miejscowych, znacznie większy kapitał obrotowy, gdyby dawniejsi członkowie Dyrekcyi byli w możności poświęcania sprawom Towarzystwa więcej czasu i pracy w kierunku rozwoju interesów. Obecna Dyrekcyja, pod przewodnictwem ks. Leona Kałkowskiego, szczerze i gorliwie sprawom Towarzystwa się oddaje, toż i postęp jest widoczniejszy. Bilans surowy z dnia lustracyi przedstawiał się jak następuje:

a) Stan bierny:

Udziały	15.960	zł.	28	ct.
Fundusz rezerwowy	3.505	"	29	"
Wkładki oszczędności	36.500	"	27	"
Długi towarzystwa	9.300	"	—	"
Saldo odsetek	257	"	84	"
Zysk z r. 1892	1.541	"	69	"
Razem	67.065	zł.	37	ct.

b) Stan czynny:

Pożyczki	63.684	zł.	90	ct.
Koszta administracyi	173	"	65	"
do przeniesienia	63.858	zł.	55	ct.

z przeniesienia	63.858	zł.	55	ct.
Lokacje	800	"	06	"
Nieruchomości	1.599	"	60	"
Zaliczki procesowe	328	"	32	"
Gotówka	478	"	84	"
Razem	67.065	zł.	37	ct.

Członków liczy Towarzystwo 1.247, zatem przeciętny udział wynosi zł. 13, cyfra ta jest za niską, zalecono więc Dyrekcyi, by wymagała od członków wpłacania deklarowanych udziałów (20.666 zł.) w odpowiednich ratach.

Na sumę zł. 36.500 wkładek oszczędności złożyło się 156 wkładających, pomiędzy którymi znajduje się poważna liczba 33. wkładek od gmin, funduszów publicznych i stowarzyszeń.

Z kredytu bankowego korzysta Dyrekcyja bardzo umiarkowanie w Gal. kasie oszczędności, banku krajowym i Tow. wzajem. ubezpiecz. w Krakowie. Z powodu wzrastających zgłoszeń o pożyczki, kredyt bankowy zostanie prawdopodobnie rozszerzony.

Pożyczki, w łącznej sumie zł. 63.684-90 składają się z 872 pozycyi, a zatem przeciętna wynosi zł. 73 i udzielane bywają przeważnie tylko na skrypta dłużne. Zaległości w pożyczkach wynoszą zł. 24.516 czyli około 40% a zatem są bardzo znaczne, jak wszędzie tam, gdzie klientelę w bardzo przeważnej części stanowią włościanie, i w tym kierunku wskazaną Dyrekcyi została jak największa oględność.

Sprawy w procesie będące i rachunek zaliczek procesowych regulują się wcale pomyślnie.

W roku ubiegłym nabyło Towarzystwo na własność

za miesiąc kwiecień 1893.

Stan czynny

				S t a n c z y n n y															
Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone								Koszta założeń, rucho- mości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka			
				Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca									
z końcem miesiąca				z końcem miesiąca															
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		
2308	23	617	59	58833	95	8397	29	8369	.	58805	66	219	63	653	96	136	63		
542	99	1911	28	131845	86	8110	73	10118	.	133853	13	1079	53	14321	13	4566	19		
3049	57	1763	74	212037	74	38009	09	40553	19	214581	84	3534	42	6384	60	14359	74		
4507	49	1778	29	148816	62	19198	70	24195	.	153812	92	1171	42	169	91	12964	89		
2234	57	6111	32	102222	67	8396	84	11163	87	104989	70	1293	01	12547	26	1899	18		
412	31	241	69	15709	60	1048	16	1092	.	15753	44	57	76	148	27	326	71		
1588	15	.	.	68962	82	12097	61	15005	98	71871	19	682	05	3912	34	3708	13		
138	33	87	24	10240	38	1076	16	732	.	989	22	270	46	53	33	160	.		
2615	41	3447	16	101022	01	2918	54	1625	.	99728	47	779	61	2897	88	1406	46		
3416	32	6382	34	255112	58	7330	53	9585	.	257367	05	1503	64	25723	21	2415	29		
.	.	1166	46	95027	14	6903	27	6900	.	95023	87	1617	30	12349	99	1738	45		

realność i dla zaradzenia nadzwyczajnemu brakowi w mieście odpowiednich lokalności, zamierza wybudować dom własny, w którym, obok ubikacyi dla biura, pomieszczony byłby handel chrześcijański i ewentualnie inne stowarzyszenia miejscowe.

Walne zgromadzenie odbyło się w dniu 20. marca b. r. w obecności delegata Związku, który z prawdziwą radością zauważył bardzo żywe interesowanie się rozwojem towarzystwa całego ogółu członków z inteligencyi, stanu rękodzielniczego i włościańskiego, których było na zgromadzeniu przeszło 150.

Prezesem Towarzystwa jest od roku ks. kanonik Zenon Lubomęski zast. Marszałka powiatu, który z prawdziwym zamiłowaniem i energią, godną tak doniosłej sprawy, jaką jest praca około rozwoju Towarzystwa zaliczkowego w powiecie, nie tylko czuwa nad gospodarką w ogóle, ale nawet wgląda w najdrobniejsze jej szczegóły. Współobywatele miejscowi bez różnicy narodowości i stanów, jak ks. Cyryl Sielecki, pp. Kowalski, Sementz, Ligaszewski, Musiał i inni wspierają dzielnie usiłowania Prezesa i Dyrekcyi.

Ruch stowarzyszeń.

Wydział Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych odbył posiedzenie dnia 15. b. m. w nieobecności prezesa posła Szczepanowskiego, bawiącego we Wiedniu, pod przewodnictwem jego zastępcy p. Wojciecha Biechońskiego z Gorlic; obecni byli pp.: dr. Boroński Lesław z Krakowa, dr. Dulęba Bronisław,

Filasiewicz Hilary z Cieszyňa, dr. Jabłoński Jacek z Cieszanowa, Merunowicz Teofil, Rajski Albin z Rudek, ks. Reszetyłowicz Filemon z Glinian, Romanowicz Tadeusz, Terenkoczy Władysław, dyr. Zima Franciszek, sekretarz Związku p. Narycz Ulmer i ilustrator stowarzyszeń związkowych p. Karol Bielański.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania sekretarza z czynności biura i lustratora o wyniku dokonanych lustracyi, przeprowadzono dyskusję nad wnioskami, zdążającymi do reformy stowarzyszeń, rewizyi poddanych, wysłuchano wyczerpującego sprawozdania p. Filasiewicza z Cieszyňa, który wspólnie z drem Borońskim przeprowadził rewizję stowarzyszenia pożyczkowego i oszczędności „Wzajemna pomoc“ w Białej. Towarzystwo to znalazło się chwilowo w trudnym położeniu, z powodu popłochu, wywołanego bankructwem Towarzystwa zaliczkowego w Białej (kierowanego przez osławionego Wyspiańskiego, który jeszcze przed laty 10. nie chcąc się poddać lustracyi, wystąpił ze Związku). Pp. delegaci wyrazili nadzieję, opartą na życzliwości i współdziałaniu żywiołów miejscowych, że stowarzyszenie „Wzajemna pomoc“ w Białej w niedługim czasie wybrnie z kłopotów, w jakie z obcej winy popadło.

Omawiano także obszernie sprawy pewnego Towarzystwa we wschodniej części kraju, które stało się przedmiotem złośliwych, a dla rozwoju Towarzystwa szkodliwych manewrów ze strony pewnego kierownika sądu, na tle antagonizmu narodowego i polityki miejscowej. Jest jednak uzasadniona nadzieja, że interwencya władzy autonomicznej powiatu i Wydziału Związku u sfer decydujących, ukróci krewkość jednostki.

Zawarto umowę służbową z urzędnikami Związku, i przyjęto wnioski sekretarza w sprawie wydawnictwa statystyki.

W sprawie wystawy krajowej w r. 1894 uchwalono zaprosić do współudziału we wspólnym pawilonie wszystkie Kasy oszczędności w kraju, a gdyby to okazało się niewykonalnem, uchwalono zbudować własny pawilon dla stowarzyszeń związkowych.

Przyjęto do Związku: Towarzystwo wzajemnego kredytu w Dębicy, Towarzystwo produkcyjne i handlowe w Łańcucie, Kasę zaliczkową i oszczędności w Ober tytynie i Kasę oszczędności i pożyczek Strussowie.

Na budowę domu narodowego w Cieszynie ofiarowały dalej stowarzyszenia związkowe: Towarzystwo zaliczkowe w Monasterzyskach 10 zł., Towarzystwo zaliczkowe w Mościskach 30 zł.

Nekrologia.

† W dniu 30. kwietnia 1893 umarł nagle w 61 roku życia w Komarnie **Antoni Kowarzyk**, założyciel Towarzystwa zaliczkowego w Komarnie, od 11. września 1876 członek Rady nadzorczej, zaś od 21. marca 1880 r. prezes Rady nadzorczej. Zmarły był również założycielem Towarzystwa tkaczy w Komarnie, i zastępcą prezesa jego Rady nadzorczej.

Serdeczny przyjaciel Towarzystw zaliczkowych i zarobkowych, zajmował się gorliwie rozwojem tychże, pracował szczerze na tej niwie, a jedyną nagrodą dlań był rozwój Towarzystw, albowiem najdrobniejszych wynagrodzeń za swe trudy nie przyjmował. Należał do ludzi ostrożnych, jednak umiał zdrowo oceniać sprawy.

Toż Towarzystwo z niewypowiedzianym żalem żegnało swego prezesa, a kilkutysięczny orszak pogrzebowy był wymownym wyrazem czci dla człowieka nieskażonego charakteru, dla człowieka cichej a uczciwej pracy, dla przyjaciela ludzkości.

Oby pamięć o Nim stała się wzorem dla pozostałych współpracowników. Jemu zaś niech ziemia ojczyzna, którą ukochał — będzie bez ciężaru!

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1892.

37. Jaworów. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 6.166·34. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 44·05, z rachunku kosztów administracji i podatków 2.632·46, do rachunku bilansu: saldo za r. 1892

3.489·83, razem 6.166·34. b) *Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 28.924·49, z rachunku wkładek na rach. bież. 97.875·20, z rachunku długów zaciągniętych 40.000·—, z rachunku odsetek (naprzód pobr.) 3.105·87, z rachunku funduszu rezerwowego 5.439·46, z rachunku funduszu strat 117·73, z rachunku funduszu kształc. rzemieślników 356·69, z rachunku kaucyi służbowych 164·94, z rachunku banku krajowego 1.652·54, z rachunku strat i zysków 3.489·83, razem 181.126·75. Stan czynny: z rachunku pożyczek 170.087·01, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 103·15, z rachunku odsetek zaległych (zwłoki) 2.277·59, z rachunku kosztów ruchomości 420·—, z rachunku zapasu druków 200·—, z rachunku zaliczek procesowych 506·77, z rachunku lokacyi 6.039·36, z rachunku kasy 1.492·87, razem 181.126·75.

38. Nowy Sącz. Kasa zaliczkowa. a) *Rachunek strat i zysków:* Zyski: z rachunku zysku z roku 1891 74·73, z rachunku odsetek 7.841·61, razem 7.916·34. Straty: z rachunku ruchomości 24·72, z rachunku kosztów administracyjnych 3.806·63, do rachunku bilansu za rok 1892 zysk czysty 4.084·99, razem 7.916·34. b) *Bilans.* Stan bierny: udziały 49.454·80, fundusz rezerwowy 21.776·94, wkładki oszczędności 169.579·03, wierzyciele 16.000·—, odsetki pobr. na r. 1893 1.494·26, zysk czysty za roku 1892 4.084·99, razem 262.390·02. Stan czynny: dłużnicy nasi 219.009·—, bank krajowy 1.382·97, nieruchomości 26.311·84, odsetki zaległe 7.899·88, odsetki zapłacone na r. 1893 53·34, ruchomości 222·44, zaliczki procesowe 667·76, gotówka z dnia 31. grudnia 1892 6.842·79, razem 262.390·0.

39. Sieniawa. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Winien: z rachunku odsetek 3.129·21. Ma: z rachunku kosztów urządzenia 6·—, z rachunku kosztów administracji 1.242·49, z rachunku kosztów procesowych 150·—, do rachunku bilansu: saldo na r. 1893 1.730·72, razem 3.129·21. b) *Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 13.616·28, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 30.163·23, z rachunku długów zaciągniętych 1.500·—, z rachunku odsetek naprzód pobranych 802·38, z rachunku funduszu rezerwowego 8.269·49, z rachunku rezerwy podatkowej 23·72, z rachunku strat i zysków 1.730·72, z rachunku pozostałość z zysku z r. 1891 230·59, razem 56.336·41. Stan czynny: z rachunku pożyczek 52.027·83, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 12·67, z rachunku odsetek zaległych 2.472·41, z rachunku kosztów ruchomości 54·—, z rachunku zapasu druków 15·—, z rachunku zaliczek procesowych 423·03, z rachunku realności 337·09, z rachunku lokacyi 100·—, z rachunku kasy 894·38, razem 56.336·41.